

DECIZIE nr. 502 din 30 iunie 2015

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor [art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din [Legea nr. 9/1998](#) privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și din [Legea nr. 290/2003](#) privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947

EMITENT • **CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 625 din 18 august 2015**

Data intrării în vigoare 18-08-2015

Augustin Zegrean	- președinte
Valer Dorneanu	- judecător
Mircea Ștefan Minea	- judecător
Daniel Marius Morar	- judecător
Mona-Maria Pivniceru	- judecător
Puskas Valentin Zoltan	- judecător
Simona-Maya Teodoroiu	- judecător
Tudorel Toader	- judecător
Valentina Bărbățeanu	- magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Ștefania Sofronea.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor [art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din [Legea nr. 9/1998](#) privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și din [Legea nr. 290/2003](#) privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, excepție ridicată de Felicia Bilous, Hanz Verenca, Domnica Minailiuc și Mihai Manastirchi în Dosarul nr. 6.564/300/2014 al Judecătoriei Sectorului 2 București - Secția civilă și care constituie obiectul Dosarului nr. 61D/2015 al Curții Constituționale.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, apreciind că își menține valabilitatea jurisprudența în materie a Curții Constituționale, respectiv [Decizia nr. 31 din 3 februarie 2015](#), prin care Curtea a constatat că măsura suspendării plăților dispusă prin actul normativ criticat este temporară și are un scop legitim.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Sentința civilă nr. 14.264 din 16 decembrie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 6.564/300/2014, Judecătoria Sectorului 2 București - Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor [art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din [Legea nr. 9/1998](#) privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și din [Legea nr. 290/2003](#) privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, excepție ridicată de Felicia Bilous, Hanz Verenca, Domnica Minailiuc și Mihai Manastirchi într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații la executare și a unei cereri de suspendare a executării silite.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, astfel cum aceasta a fost reținută în actul de sesizare a Curții Constituționale, autorii acesteia susțin că dispozițiile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 16 alin. (1) care consacră principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, art. 21 alin. (3) potrivit căruia părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 44 alin. (2) privind garantarea și ocrotirea în mod egal a proprietății private, art. 53 alin. (2) care statuează că măsura restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate

democratică, trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății, precum și art. 115 alin. (6) privitor la situațiile în care nu este permisă adoptarea ordonanțelor de urgență.

6. Judecătoria Sectorului 2 București - Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, apreciind că prin prevederile de lege criticate nu este afectat termenul rezonabil în care trebuie soluționate cauzele. Arată că, în ce privește caracterul rezonabil al termenului de executare a unei creanțe asupra statului, intervalul de 6 luni prevăzut de textul de lege criticat nu este unul nerezonabil în condițiile economice actuale. Precizează că noțiunea de termen rezonabil trebuie privită atât din perspectiva cetățeanului-creditor, cât și din cea a statului-debitor, fiind necesar ca acest concept să fie apreciat și stabilit din analiza concurentă a intereselor generale ale societății cu cele ale cetățeanului.

7. Potrivit prevederilor [art. 30 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și [Legea nr. 47/1992](#), reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale [art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992](#), să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile [art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din [Legea nr. 9/1998](#) privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și din [Legea nr. 290/2003](#) privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 184 din 14 martie 2014, aprobată cu modificări prin [Legea nr. 112/2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 530 din 16 iulie 2014. Textul de lege criticat are următorul conținut: "Începând cu data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se suspendă, până la data de 31 decembrie 2014, plata despăgubirilor stabilite prin hotărârile comisiilor județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea [Legii nr. 290/2003](#), prin ordinele emise de către șeful Cancelariei Primului-Ministru în temeiul [Legii nr. 9/1998](#) și, respectiv, prin deciziile de plată emise de către vicepreședintele Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților care coordonează aplicarea [Legii nr. 9/1998](#), [Legii nr. 290/2003](#) și [Legii nr. 393/2006](#)".

11. În opinia autorilor excepției, dispozițiile de lege criticate contravin următoarelor prevederi din Constituție: art. 1 alin. (5) privind obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, art. 16 alin. (1) care consacră principiul egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări, art. 21 alin. (3) potrivit căruia părțile au dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, art. 44 alin. (2) privind garantarea și ocrotirea în mod egal a proprietății private, art. 53 alin. (2) care statuează că măsura restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți poate fi dispusă numai dacă este necesară într-o societate democratică, trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o, să fie aplicată în mod nediscriminatoriu și fără a aduce atingere existenței dreptului sau a libertății, precum și art. 115 alin. (6) privitor la situațiile în care nu este permisă adoptarea ordonanțelor de urgență.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă, mai întâi, că textul de lege criticat cuprinde o normă temporară, cu aplicabilitate limitată în timp, care a fost în vigoare până la data de 31 decembrie 2014. Potrivit [art. 29 alin. \(1\) din Legea nr. 47/1992](#), Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare. În speță sunt însă incidente cele statuate prin [Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, în sensul că sintagma "în vigoare" este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare. În consecință, deși textul de lege dedus controlului de constituționalitate nu mai este în vigoare, Curtea este competentă să analizeze prezenta excepție de neconstituționalitate.

13. În continuare, analizând criticile de neconstituționalitate formulate, Curtea constată că prevederile [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) au mai format obiect al controlului de constituționalitate, exercitat prin raportare la aceleași dispoziții din Legea fundamentală invocate și de autorii prezentei excepții de neconstituționalitate, Curtea

respingând ca neîntemeiată excepția. În acest sens sunt [Decizia nr. 31 din 3 februarie 2015](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 215 din 31 martie 2015, și [Decizia nr. 346 din 7 mai 2015*](#)), nepublicată până la data pronunțării deciziei de față. Cu acele prilejuri, Curtea Constituțională a observat că acordarea despăgubirilor cetățenilor români care au suferit pierderi într-o anumită perioadă de timp istorică a fost stabilită prin [Legea nr. 9/1998](#) și [Legea nr. 290/2003](#), iar prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) a fost suspendată acordarea acestor despăgubiri, suspendare care a operat pentru perioada 14 martie-31 decembrie 2014.

Notă

*) [Decizia nr. 346 din 7 mai 2015](#) a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 544 din 22 iulie 2015.

14. În privința criticilor de neconstituționalitate extrinsecă, Curtea a reținut că situația extraordinară care a determinat adoptarea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) a fost determinată, pe de o parte, de admiterea excepției de neconstituționalitate a [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2013](#), care eșalona pe o perioadă de 10 ani plata despăgubirilor cuvenite în baza celor două legi, iar, pe de altă parte, de necesitatea acordării unui interval de timp în care să se reglementeze un nou cadru legal necesar accelerării și finalizării procesului de acordare de despăgubiri cetățenilor români, concretizat, de altfel, prin [Legea nr. 164/2014](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 910 din 15 decembrie 2014, referitoare la măsurile pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul celor două legi reparatorii. În aceste condiții, Curtea a reținut că adoptarea reglementării criticate a fost determinată de o situație care nu suporta amânare, fiind astfel justificată urgența reglementării, în sensul art. 115 alin. (4) din Constituție.

15. Din perspectiva respectării condiției cuprinse în art. 115 alin. (6) din Constituție, Curtea a reținut că măsura instituită de Guvern pe calea [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) reprezintă o soluție temporară, limitată în timp, având ca scop evitarea unor eventuale disfuncționalități ale procedurilor de restituire, până la adoptarea unui nou cadru legislativ, coerent, care să asigure realizarea efectivă a drepturilor la despăgubire acordate potrivit celor două legi reparatorii, precum și pentru identificarea surselor de finanțare necesare. Prin urmare, Curtea a constatat că prin actul normativ criticat nu a fost negat dreptul la despăgubire, așadar dreptul de proprietate privată al persoanelor îndreptățite, statul urmând să continue procesul de restituire potrivit noii legi adoptate în această materie. Curtea a apreciat că este respectat termenul rezonabil al unei proceduri judiciare, în condițiile în care [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) reprezintă un act normativ cu aplicabilitate limitată în timp, iar statul a depus diligențele necesare continuării procedurilor de despăgubire. Așadar, Curtea a apreciat că măsura instituită prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) constituie o măsură adecvată și necesară în vederea atingerii scopului legitim urmărit, fiind de natură a menține un just echilibru între interesele debitorului - stat, respectiv asigurarea echilibrului bugetar, și cele ale creditorului - persoană îndreptățită la despăgubiri, respectiv despăgubirea efectivă a acestora, fără a încălca art. 44 din Constituție.

16. De asemenea, prin [Decizia nr. 346 din 7 mai 2015](#), mai sus amintită, Curtea a constatat că, fără a pune în discuție restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, în sensul instituit de art. 53 din Constituție, prevederile de lege criticate nu instituie privilegii sau discriminări pe considerente arbitrare pentru persoanele aflate în aceeași situație, astfel încât nici dispozițiile art. 16 alin. (1) și (2) din Constituție nu sunt încălcate.

17. Având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, cele statuate prin deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față, motiv pentru care excepția de neconstituționalitate urmează să fie respinsă, ca neîntemeiată.

18. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1-3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al [art. 29 din Legea nr. 47/1992](#), cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Felicia Bilous, Hanz Verenca, Domnica Minailiuc și Mihai Manastirchi în Dosarul nr. 6.564/300/2014 al Judecătoriei Sectorului 2 București - Secția civilă și constată că dispozițiile [art. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2014](#) privind unele măsuri temporare în vederea consolidării cadrului normativ necesar aplicării unor dispoziții din [Legea nr. 9/1998](#) privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și din [Legea nr. 290/2003](#) privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Sectorului 2 București - Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 30 iunie 2015.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Valentina Bărbățeanu